

I. DISPOSICIÓN XERAIS

XEFATURA DO ESTADO

12887 *Lei 19/2013, do 9 de decembro, de transparencia, acceso á información pública e bo goberno.*

JUAN CARLOS I

REI DE ESPAÑA

Saiban todos os que a viren e a entenderen que as Cortes Xerais aprobaron e eu sanciono a seguinte lei:

ÍNDICE

Preámbulo.

Título preliminar.

Artigo 1. Obxecto.

Título I. Transparencia da actividade pública.

Capítulo I. Ámbito subxectivo de aplicación.

Artigo 2. Ámbito subxectivo de aplicación.

Artigo 3. Outros suxeitos obrigados.

Artigo 4. Obriga de subministrar información.

Capítulo II. Publicidade activa.

Artigo 5. Principios xerais.

Artigo 6. Información institucional, organizativa e de planificación.

Artigo 7. Información de relevancia xurídica.

Artigo 8. Información económica, orzamentaria e estatística.

Artigo 9. Control.

Artigo 10. Portal da transparencia.

Artigo 11. Principios técnicos.

Capítulo III. Dereito de acceso á información pública.

Sección 1.ª Réxime xeral.

Artigo 12. Dereito de acceso á información pública.

Artigo 13. Información pública.

Artigo 14. Límites ao dereito de acceso.

Artigo 15. Protección de datos persoais.

Artigo 16. Acceso parcial.

Sección 2.ª Exercicio do dereito de acceso á información pública.

Artigo 17. Solicitude de acceso á información.

Artigo 18. Causas de inadmisión.

Artigo 19. Tramitación.

Artigo 20. Resolución.

Artigo 21. Unidades de información.

Artigo 22. Formalización do acceso.

Sección 3.ª Réxime de impugnacións.

Artigo 23. Recursos.

Artigo 24. Reclamación perante o Consello de Transparencia e Bo Goberno.

Título II. Bo goberno.

Artigo 25. Ámbito de aplicación.

Artigo 26. Principios de bo goberno.

Artigo 27. Infraccións e sancións en materia de conflito de intereses.

Artigo 28. Infraccións en materia de xestión económico-orzamentaria.

Artigo 29. Infraccións disciplinarias.

Artigo 30. Sancións.

Artigo 31. Órgano competente e procedemento.

Artigo 32. Prescrición.

Título III. Consello de Transparencia e Bo Goberno.

Artigo 33. Consello de Transparencia e Bo Goberno.

Artigo 34. Fins.

Artigo 35. Composición.

Artigo 36. Comisión de Transparencia e Bo Goberno.

Artigo 37. Presidente do Consello de Transparencia e Bo Goberno.

Artigo 38. Funcións.

Artigo 39. Réxime xurídico.

Artigo 40. Relacións coas Cortes Xerais.

Disposición adicional primeira. Regulacións especiais do dereito de acceso á información pública.

Disposición adicional segunda. Revisión e simplificación normativa.

Disposición adicional terceira. Corporacións de dereito público.

Disposición adicional cuarta. Reclamación.

Disposición adicional quinta. Colaboración coa Axencia Española de Protección de Datos.

Disposición adicional sexta. Información da Casa da Súa Maxestade o Rei.

Disposición adicional sétima.

Disposición adicional oitava.

Disposición derradeira primeira. Modificación da Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común.

Disposición derradeira segunda. Modificación da Lei 5/2006, do 10 de abril, de regulación dos conflitos de intereses dos membros do Goberno e dos altos cargos da Administración xeral do Estado.

Disposición derradeira terceira. Modificación da Lei 47/2003, do 26 de novembro, xeral orzamentaria.

Disposición derradeira cuarta. Modificación da disposición adicional décima da Lei 6/1997, do 14 de abril, de organización e funcionamento da Administración xeral do Estado.

Disposición derradeira quinta.

Disposición derradeira sexta. Modificación da Lei 10/2010, do 28 de abril, de prevención do branqueo de capitais e do financiamento do terrorismo.

Disposición derradeira sétima. Desenvolvemento regulamentario.

Disposición derradeira oitava. Título competencial.

Disposición derradeira novena. Entrada en vigor.

PREÁMBULO

I

A transparencia, o acceso á información pública e as normas de bo goberno deben ser os eixes fundamentais de toda acción política. Só cando a acción dos responsables públicos se somete a escrutinio, cando os cidadáns poden coñecer como se toman as decisións que os afectan, como se manexan os fondos públicos ou baixo que criterios actúan as nosas institucións poderemos falar do inicio dun proceso en que os poderes públicos comezan a responder a unha sociedade que é crítica, exixente e que demanda participación dos poderes públicos.

Os países con maiores niveis en materia de transparencia e normas de bo goberno contan con institucións máis fortes que favorecen o crecemento económico e o desenvolvemento social. Nestes países, os cidadáns poden vulgar mellor e con máis criterio a capacidade dos seus responsables públicos e decidir en consecuencia. Permitindo unha mellor fiscalización da actividade pública contribúese á necesaria rexeneración democrática, promóvese a eficiencia e eficacia do Estado e favorécese o crecemento económico.

A presente lei ten un triplo alcance: incrementa e reforza a transparencia na actividade pública –que se articula a través de obrigas de publicidade activa para todas as administracións e entidades públicas–, recoñece e garante o acceso á información –regulado como un dereito de amplo ámbito subxectivo e obxectivo– e establece as obrigas de bo goberno que deben cumprir os responsables públicos así como as consecuencias xurídicas derivadas do seu incumprimento –o que se converte nunha exixencia de responsabilidade para todos os que desenvolven actividades de relevancia pública–.

Nestas tres vertentes, a lei supón un importante avance na materia e establece uns estándares homologables aos do resto de democracias consolidadas. En definitiva, constitúe un paso fundamental e necesario que se verá acompañado no futuro co impulso e adhesión por parte do Estado tanto a iniciativas multilaterais neste ámbito como coa sinatura dos instrumentos internacionais xa existentes nesta materia.

II

No ordenamento xurídico español xa existen normas sectoriais que conteñen obrigas concretas de publicidade activa para determinados suxeitos. Así, por exemplo, en materia de contratos, subvencións, orzamentos ou actividades de altos cargos, o noso país conta cun destacado nivel de transparencia. Porén, esta regulación resulta insuficiente na actualidade e non satisfai as exixencias sociais e políticas do momento. Por isto, con esta lei avánzase e afóndase na configuración de obrigas de publicidade activa que se entende que deben vincular un amplo número de suxeitos entre os cales se encontran todas as administracións públicas, os órganos do poder lexislativo e xudicial no que se refire ás súas actividades suxeitas a dereito administrativo, así como outros órganos constitucionais e estatutarios. Así mesmo, a lei aplicarase a determinadas entidades que, pola súa especial relevancia pública, ou pola súa condición de perceptores de fondos públicos, virán obrigados a reforzar a transparencia da súa actividade.

A lei amplía e reforza as obrigas de publicidade activa en distintos ámbitos. En materia de información institucional, organizativa e de planificación, exíxelles aos suxeitos comprendidos no seu ámbito de aplicación a publicación de información relativa ás funcións que desenvolven, á normativa que lles resulta de aplicación e á súa estrutura organizativa, ademais de aos seus instrumentos de planificación e aos de avaliación do seu grao de cumprimento. En materia de información de relevancia xurídica e que afecte directamente o ámbito das relacións entre a Administración e os cidadáns, a lei contén un amplo repertorio de documentos que, ao seren publicados, proporcionarán unha maior seguridade xurídica. Igualmente, no ámbito da información de relevancia económica, orzamentaria e estatística, establécese un amplo catálogo que debe ser accesible e entendible para os cidadáns, dado

o seu carácter de instrumento óptimo para o control da xestión e utilización dos recursos públicos. Por último, establécese a obriga de publicar toda a información que con maior frecuencia sexa obxecto dunha solicitude de acceso, de modo que as obrigas de transparencia se cohonesten cos intereses da cidadanía.

Para canalizar a publicación de tan inxente cantidade de información e facilitar o cumprimento destas obrigas de publicidade activa e, desde a perspectiva de que non se pode, por un lado, falar de transparencia e, por outro, non poñer os medios adecuados para facilitar o acceso á información divulgada, a lei establece a creación e o desenvolvemento dun portal da transparencia. As novas tecnoloxías actualmente permítenos desenvolver ferramentas de extraordinaria utilidade para o cumprimento das disposicións da lei cuxo uso permita que, a través dun único punto de acceso, o cidadán poida obter toda a información dispoñible.

A lei tamén regula o dereito de acceso á información pública que, non obstante, xa foi desenvolvido noutras disposicións do noso ordenamento. En efecto, partindo da previsión contida no artigo 105.b) do noso texto constitucional, a Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, desenvolve no seu artigo 37 o dereito dos cidadáns a acceder aos rexistros e documentos que se encontren nos arquivos administrativos. Pero esta regulación ten unha serie de deficiencias que foron postas de manifesto de forma reiterada ao non ser claro o obxecto do dereito de acceso, ao estar limitado a documentos contidos en procedementos administrativos xa terminados e ao resultar o seu exercicio extraordinariamente limitado na súa articulación práctica.

Igualmente, pero cun alcance sectorial e derivado de dúas directivas comunitarias, outras normas establecen o acceso á información pública. É o caso da Lei 27/2006, do 18 de xullo, pola que se regulan os dereitos de acceso á información, de participación pública e de acceso á xustiza en materia de ambiente, e da Lei 37/2007, do 16 de novembro, sobre reutilización da información do sector público, que regula o uso privado de documentos en poder de administracións e organismos do sector público. Ademais, a Lei 11/2007, do 22 de xuño, de acceso electrónico dos cidadáns aos servizos públicos, á vez que recoñece o dereito dos cidadáns a se relacionaren coa Administración por medios electrónicos, sitúase nun camiño no cal se avanza con esta lei: a implantación dunha cultura de transparencia que impón a modernización da Administración, a redución de cargas burocráticas e o emprego dos medios electrónicos para facilitar a participación, a transparencia e o acceso á información.

A lei, polo tanto, non parte da nada nin enche un baleiro absoluto, senón que afonda no xa conseguido, suplindo as súas carencias, emendando as súas deficiencias e creando un marco xurídico acorde cos tempos e cos intereses cidadáns.

Desde a perspectiva do dereito comparado, tanto a Unión Europea como a maioría dos seus Estados membros contan xa nos seus ordenamentos xurídicos cunha lexislación específica que regula a transparencia e o dereito de acceso á información pública. España non podía permanecer por máis tempo á marxe e, tomando como exemplo os modelos que nos proporcionan os países da nosa contorna, adopta esta nova regulación.

No que respecta ao bo goberno, a lei supón un avance de extraordinaria importancia. Principios simplemente programáticos e sen forza xurídica incorpóranse a unha norma con rango de lei e pasan a informar a interpretación e aplicación dun réxime sancionador ao cal se encontran suxeitos todos os responsables públicos entendidos en sentido amplo que, con independencia do Goberno do cal formen parte ou da Administración en que presten os seus servizos e, precisamente polas funcións que realizan, deben ser un modelo de exemplaridade na súa conduta.

III

O título I da lei regula e incrementa a transparencia da actividade de todos os suxeitos que prestan servizos públicos ou exercen potestades administrativas mediante un conxunto de previsións que se recollen en dous capítulos diferenciados e desde unha dobre perspectiva: a publicidade activa e o dereito de acceso á información pública.

O ámbito subxectivo de aplicación deste título, recollido no seu capítulo I, é moi amplo e inclúe todas as administracións públicas, organismos autónomos, axencias estatais, entidades públicas empresariais e entidades de dereito público, na medida en que teñan atribuídas funcións de regulación ou control sobre un determinado sector ou actividade, así como as entidades de dereito público con personalidade xurídica propia, vinculadas ou dependentes de calquera das administracións públicas, incluídas as universidades públicas. En relación coas súas actividades suxeitas a dereito administrativo, a lei aplícase tamén ás corporacións de dereito público, á Casa da Súa Maxestade o Rei, ao Congreso dos Deputados, ao Senado, ao Tribunal Constitucional e ao Consello Xeral do Poder Xudicial, así como ao Banco de España, ao Consello de Estado, ao Defensor do Pobo, ao Tribunal de Contas, ao Consello Económico e Social e ás institucións autonómicas análogas. Tamén se aplica ás sociedades mercantís en cuxo capital social a participación directa ou indirecta das entidades mencionadas sexa superior ao cincuenta por cento, ás fundacións do sector público e ás asociacións constituídas polas administracións, organismos e entidades ás cales se fixo referencia. Así mesmo, aplicarase aos partidos políticos, organizacións sindicais e organizacións empresariais e a todas as entidades privadas que perciban unha determinada cantidade de axudas ou subvencións públicas. Por último, as persoas que presten servizos públicos ou exerzan potestades administrativas tamén están obrigadas a subministrar á Administración á cal se encontren vinculadas, logo de requirimento, toda a información necesaria para o cumprimento por aquela das obrigas desta lei. Esta obriga é igualmente aplicable aos adxudicatarios de contratos do sector público.

O capítulo II, dedicado á publicidade activa, establece unha serie de obrigas para os suxeitos incluídos no ámbito de aplicación do título I, que deberán difundir determinada información sen esperar unha solicitude concreta dos administrados. Neste punto inclúense datos sobre información institucional, organizativa e de planificación, de relevancia xurídica e de natureza económica, orzamentaria e estatística.

Para favorecer de forma decidida o acceso de todos á información que se difunda, crearase o Portal da transparencia que incluírá, ademais da información sobre a cal existe unha obriga de publicidade activa, aquela cuxo acceso se solicite con maior frecuencia. O Portal será un punto de encontro e de difusión, que mostra unha nova forma de entender o dereito dos cidadáns a acceder á información pública. Prevese, ademais, neste punto que a Administración xeral do Estado, as administracións das comunidades autónomas e as entidades que integran a Administración local poidan adoptar medidas de colaboración para o cumprimento das súas obrigas de publicidade activa.

O capítulo III configura de forma ampla o dereito de acceso á información pública, do cal son titulares todas as persoas, e que se poderá exercer sen necesidade de motivar a solicitude. Este dereito soamente se verá limitado naqueles casos en que así sexa necesario pola propia natureza da información –derivado do disposto na Constitución española– ou pola súa entrada en conflito con outros intereses protexidos. En todo caso, os límites previstos aplicaranse atendendo a un test de dano (do interese que se salvagarda co límite) e de interese público na divulgación (que no caso concreto non prevaleza o interese público na divulgación da información) e de forma proporcionada e limitada polo seu obxecto e finalidade. Así mesmo, dado que o acceso á información pode afectar de forma directa a protección dos datos persoais, a lei aclara a relación entre ambos os dous dereitos establecendo os mecanismos de equilibrio necesarios. Así, por un lado, na medida en que a información afecte directamente a organización ou actividade pública do órgano prevalecerá o acceso, mentres que, por outro, se protexen –como non pode ser doutra maneira– os datos que a normativa cualifica como especialmente protexidos, para cuxo acceso se requirirá, con carácter xeral, o consentimento do seu titular.

Con obxecto de facilitar o exercicio do dereito de acceso á información pública, a lei establece un procedemento áxil, cun breve prazo de resposta, e dispón a creación de unidades de información na Administración xeral do Estado, o cal facilita o coñecemento por parte do cidadán do órgano perante o cal se deba presentar a solicitude, así como do competente para a tramitación.

En materia de impugnacións, créase unha reclamación potestativa e previa á vía xudicial da cal coñecerá o Consello de Transparencia e Bo Goberno, organismo de natureza independente de nova creación, e que substitúe os recursos administrativos.

O título II outórgalles rango de lei aos principios éticos e de actuación que deben rexer o labor dos membros do Goberno e altos cargos e asimilados da Administración do Estado, das comunidades autónomas e das entidades locais. Igualmente, clarifícase e refórzase o réxime sancionador que lles resulta de aplicación, en consonancia coa responsabilidade a que están suxeitos.

Este sistema busca que os cidadáns conten con servidores públicos que axusten as súas actuacións aos principios de eficacia, austeridade, imparcialidade e, sobre todo, de responsabilidade. Para cumprir este obxectivo, a lei consagra un réxime sancionador estruturado en tres ámbitos: infraccións en materia de conflito de intereses, en materia de xestión económico-orzamentaria e no ámbito disciplinario. Ademais, incorpóranse infraccións derivadas do incumprimento da Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril, de estabilidade orzamentaria e sustentabilidade financeira. No ámbito económico-orzamentario resulta destacable que se imporán sancións a aqueles que comprometan gastos, liquiden obrigas e ordenen pagamentos sen crédito suficiente para realizalos ou con infracción do disposto na normativa orzamentaria, ou non xustifiquen o investimento dos fondos a que se refire a normativa orzamentaria equivalente. Desta maneira introdúcese un mecanismo de control fundamental que evitará comportamentos irresponsables e que resultan inaceptables nun estado de dereito.

A comisión das infraccións previstas dará lugar á imposición de sancións como a destitución nos cargos públicos que ocupe o infractor, a non percepción de pensións indemnizatorias, a obriga de restituír as cantidades indebidamente percibidas e a obriga de indemnizar a Facenda pública. Débese sinalar que estas sancións se inspiran nas xa previstas na Lei 5/2006, do 10 de abril, de conflitos de intereses de membros do Goberno e dos altos cargos da Administración xeral do Estado.

Ademais, establécese a previsión de que os autores de infraccións moi graves non poidan ser nomeados para ocupar determinados cargos públicos durante un período de entre 5 e 10 anos.

O título III da lei crea e regula o Consello de Transparencia e Bo Goberno, un órgano independente ao cal se lle outorgan competencias de promoción da cultura de transparencia na actividade da Administración pública, de control do cumprimento das obrigas de publicidade activa, así como de garantía do dereito de acceso á información pública e da observancia das disposicións de bo goberno. Créase, polo tanto, un órgano de supervisión e control para garantir a correcta aplicación da lei.

O Consello de Transparencia e Bo Goberno configúrase como un órgano independente, con plena capacidade xurídica e de obrar, e conta cunha estrutura sinxela que, á vez que garante a súa especialización e operatividade, evita crear grandes estruturas administrativas. A independencia e autonomía no exercicio das súas funcións estará garantida, así mesmo, polo apoio parlamentario con que deberá contar o nomeamento do seu presidente.

Para respectar ao máximo as competencias autonómicas, prevese expresamente que o Consello de Transparencia e Bo Goberno só terá competencias naquelas comunidades autónomas coas cales asine convenio para o efecto, quedando, noutro caso, en mans do órgano autonómico que sexa designado as competencias que a nivel estatal asume o Consello.

As disposicións adicionais abordan diversas cuestións como a aplicación de regulacións especiais do dereito de acceso, a revisión e simplificación normativa – entendendo que tamén é un exercicio de bo goberno e unha manifestación máis da transparencia clarificar a normativa que está vixente e é de aplicación– e a colaboración entre o Consello de Transparencia e Bo Goberno e a Axencia Española de Protección de Datos na determinación de criterios para a aplicación dos preceptos da lei no relativo á protección de datos persoais.

As disposicións derradeiras, entre outras cuestións, modifican a regulación do dereito de acceso aos arquivos e rexistros administrativos contida na Lei 30/1992, do 26 de novembro, amplían a publicidade de determinada información que figura no Rexistro de bens e dereitos patrimoniais dos altos cargos da Administración xeral do Estado e a obriga de publicidade prevista no número 4 do artigo 136 da Lei 47/2003, do 26 de novembro, xeral orzamentaria.

Por último, a lei prevé unha entrada en vigor graduada atendendo ás especiais circunstancias que comportará a aplicación das súas diversas disposicións.

TÍTULO PRELIMINAR

Artigo 1. *Obxecto.*

Esta lei ten por obxecto ampliar e reforzar a transparencia da actividade pública, regular e garantir o dereito de acceso á información relativa a aquela actividade e establecer as obrigas de bo goberno que deben cumprir os responsables públicos, así como as consecuencias derivadas do seu incumprimento.

TÍTULO I

Transparencia da actividade pública

CAPÍTULO I

Ámbito subxectivo de aplicación

Artigo 2. *Ámbito subxectivo de aplicación.*

1. As disposicións deste título aplicaranse:

a) Á Administración xeral do Estado, ás administracións das comunidades autónomas e das cidades de Ceuta e Melilla e ás entidades que integran a Administración local.

b) Ás entidades xestoras e aos servizos comúns da Seguridade Social así como ás mutuas de accidentes de traballo e enfermidades profesionais colaboradoras da Seguridade Social.

c) Aos organismos autónomos, ás axencias estatais, ás entidades públicas empresariais e ás entidades de dereito público que, con independencia funcional ou cunha especial autonomía recoñecida pola lei, teñan atribuídas funcións de regulación ou supervisión de carácter externo sobre un determinado sector ou actividade.

d) Ás entidades de dereito público con personalidade xurídica propia, vinculadas a calquera das administracións públicas ou dependentes delas, incluídas as universidades públicas.

e) Ás corporacións de dereito público, no relativo ás súas actividades suxeitas a dereito administrativo.

f) Á Casa da Súa Maxestade o Rei, ao Congreso dos Deputados, ao Senado, ao Tribunal Constitucional e ao Consello Xeral do Poder Xudicial, así como ao Banco de España, ao Consello de Estado, ao Defensor do Pobo, ao Tribunal de Contas, ao Consello Económico e Social e ás institucións autonómicas análogas, en relación coas súas actividades suxeitas a dereito administrativo.

g) Ás sociedades mercantís en cuxo capital social a participación, directa ou indirecta, das entidades previstas neste artigo sexa superior ao 50 por 100.

h) Ás fundacións do sector público previstas na lexislación en materia de fundacións.

i) Ás asociacións constituídas polas administracións, organismos e entidades previstos neste artigo. Inclúense os órganos de cooperación previstos no artigo 5 da Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento

administrativo común, na medida en que, pola súa peculiar natureza e por carecer dunha estrutura administrativa propia, lles resulten aplicables as disposicións deste título. Nestes casos, o cumprimento das obrigas derivadas da presente lei serán levadas a cabo pola Administración que exerza a secretaría do órgano de cooperación.

2. Para os efectos do previsto neste título, enténdese por administracións públicas os organismos e entidades incluídos nas alíneas a) a d) do punto anterior.

Artigo 3. *Outros suxeitos obrigados.*

As disposicións do capítulo II deste título serán tamén aplicables:

- a) Aos partidos políticos, organizacións sindicais e organizacións empresariais.
- b) Ás entidades privadas que perciban durante o período dun ano axudas ou subvencións públicas nunha contía superior a 100.000 euros ou cando, polo menos, o 40 % do total dos seus ingresos anuais teñan carácter de axuda ou subvención pública, sempre que alcancen como mínimo a cantidade de 5.000 euros.

Artigo 4. *Obriga de subministrar información.*

As persoas físicas e xurídicas distintas das referidas nos artigos anteriores que presten servizos públicos ou exerzan potestades administrativas estarán obrigadas a subministrar á Administración, organismo ou entidade das previstas no artigo 2.1 a que se encontren vinculadas, logo de requirimento, toda a información necesaria para o cumprimento por aqueles das obrigas previstas neste título. Esta obriga estenderase aos adxudicatarios de contratos do sector público nos termos previstos no respectivo contrato.

CAPÍTULO II

Publicidade activa

Artigo 5. *Principios xerais.*

1. Os suxeitos enumerados no artigo 2.1 publicarán de forma periódica e actualizada a información cuxo coñecemento sexa relevante para garantir a transparencia da súa actividade relacionada co funcionamento e control da actuación pública.

2. As obrigas de transparencia contidas neste capítulo enténdense sen prexuízo da aplicación da normativa autonómica correspondente ou doutras disposicións específicas que prevegan un réxime máis amplo en materia de publicidade.

3. Serán de aplicación, se é o caso, os límites ao dereito de acceso á información pública previstos no artigo 14 e, especialmente, o derivado da protección de datos de carácter persoal, regulado no artigo 15. A este respecto, cando a información conteña datos especialmente protexidos, a publicidade só se levará a cabo logo da súa disociación.

4. A información suxeita ás obrigas de transparencia será publicada nas correspondentes sedes electrónicas ou páxinas web e dunha maneira clara, estruturada e entendible para os interesados e, preferiblemente, en formatos reutilizables. Estableceranse os mecanismos adecuados para facilitar a accesibilidade, a interoperabilidade, a calidade e a reutilización da información publicada, así como a súa identificación e localización.

Cando se trate de entidades sen ánimo de lucro que persigan exclusivamente fins de interese social ou cultural e cuxo orzamento sexa inferior a 50.000 euros, o cumprimento das obrigas derivadas desta lei poderá realizarse utilizando os medios electrónicos postos á súa disposición pola Administración pública de que proveña a maior parte das axudas ou subvencións públicas percibidas.

5. Toda a información será comprensible, de acceso fácil e gratuíto e estará á disposición das persoas con discapacidade nunha modalidade subministrada por medios ou en formatos adecuados de maneira que resulten accesibles e comprensibles, conforme o principio de accesibilidade universal e deseño para todos.

Artigo 6. *Información institucional, organizativa e de planificación.*

1. Os suxeitos comprendidos no ámbito de aplicación deste título publicarán información relativa ás funcións que desenvolven, á normativa que lles sexa de aplicación, así como á súa estrutura organizativa. Para estes efectos, incluirán un organigrama actualizado que identifique os responsables dos diferentes órganos e o seu perfil e traxectoria profesional.

2. As administracións públicas publicarán os plans e programas anuais e plurianuais nos cales se fixen obxectivos concretos, así como as actividades, medios e tempo previsto para a súa consecución. O seu grao de cumprimento e resultados deberán ser obxecto de avaliación e publicación periódica, xunto cos indicadores de medida e valoración, na forma en que determine cada Administración competente.

No ámbito da Administración xeral do Estado correspóndelles ás inspeccións xerais de servizos a avaliación do cumprimento destes plans e programas.

Artigo 7. *Información de relevancia xurídica.*

As administracións públicas, no ámbito das súas competencias, publicarán:

a) As directrices, instrucións, acordos, circulares ou respostas a consultas formuladas polos particulares ou por outros órganos na medida en que supoñan unha interpretación do dereito ou teñan efectos xurídicos.

b) Os anteproxectos de lei e os proxectos de decretos legislativos cuxa iniciativa lles corresponda, cando se soliciten os ditames aos órganos consultivos correspondentes. No caso en que non sexa preceptivo ningún ditame, a publicación realizarase no momento da súa aprobación.

c) Os proxectos de regulamentos cuxa iniciativa lles corresponda. Cando sexa preceptiva a solicitude de ditames, a publicación producirase unha vez que estes fosen solicitados aos órganos consultivos correspondentes sen que isto supoña, necesariamente, a apertura dun trámite de audiencia pública.

d) As memorias e os informes que conformen os expedientes de elaboración dos textos normativos, en particular, a memoria da análise de impacto normativo regulada polo Real decreto 1083/2009, do 3 de xullo.

e) Os documentos que, conforme a lexislación sectorial vixente, deban ser sometidos a un período de información pública durante a súa tramitación.

Artigo 8. *Información económica, orzamentaria e estatística.*

1. Os suxeitos incluídos no ámbito de aplicación deste título deberán facer pública, como mínimo, a información relativa aos actos de xestión administrativa con repercusión económica ou orzamentaria que se indican a seguir:

a) Todos os contratos, con indicación do obxecto, duración, o importe de licitación e de adxudicación, o procedemento utilizado para a súa celebración, os instrumentos a través dos cales, se é o caso, se publicitou, o número de licitadores participantes no procedemento e a identidade do adxudicatario, así como as modificacións do contrato. Igualmente serán obxecto de publicación as decisións de desistencia e renuncia dos contratos. A publicación da información relativa aos contratos menores poderase realizar trimestralmente.

Así mesmo, publicaranse datos estatísticos sobre a porcentaxe en volume orzamentario de contratos adxudicados a través de cada un dos procedementos previstos na lexislación de contratos do sector público.

b) A relación dos convenios subscritos, con mención das partes asinantes, o seu obxecto, prazo de duración, modificacións realizadas, obrigados á realización das prestacións e, se é o caso, as obrigas económicas convidadas. Igualmente, publicaranse as encomendas de xestión que se asinen, con indicación do seu obxecto, orzamento, duración, obrigas económicas e as subcontratacións que se realicen, con mención dos adxudicatarios, procedemento seguido para a adxudicación e importe desta.

c) As subvencións e axudas públicas concedidas, con indicación do seu importe, obxectivo ou finalidade e beneficiarios.

d) Os orzamentos, con descrición das principais partidas orzamentarias e información actualizada e comprensible sobre o seu estado de execución e sobre o cumprimento dos obxectivos de estabilidade orzamentaria e sustentabilidade financeira das administracións públicas.

e) As contas anuais que se deban render e os informes de auditoría de contas e de fiscalización por parte dos órganos de control externo que se emitan sobre eles.

f) As retribucións percibidas anualmente polos altos cargos e máximos responsables das entidades incluídas no ámbito da aplicación deste título. Igualmente, faranse públicas as indemnizacións percibidas, se for o caso, con ocasión do abandono do cargo.

g) As resolucións de autorización ou recoñecemento de compatibilidade que afecten os empregados públicos, así como as que autoricen o exercicio de actividade privada no momento do cesamento dos altos cargos da Administración xeral do Estado ou asimilados, segundo a normativa autonómica ou local.

h) As declaracións anuais de bens e actividades dos representantes locais, nos termos previstos na Lei 7/1985, do 2 de abril, reguladora das bases do réxime local. Cando o regulamento non fixe os termos en que se deben facer públicas estas declaracións, aplicarase o disposto na normativa de conflitos de intereses no ámbito da Administración xeral do Estado. En todo caso, omitiranse os datos relativos á localización concreta dos bens inmoables e garantirase a privacidade e seguridade dos seus titulares.

i) A información estatística necesaria para valorar o grao de cumprimento e calidade dos servizos públicos que sexan da súa competencia, nos termos que defina cada administración competente.

2. Os suxeitos mencionados no artigo 3 deberán publicar a información a que se refiren as alíneas a) e b) do punto primeiro deste artigo cando se trate de contratos ou convenios celebrados cunha Administración pública. Así mesmo, deberán publicar a información prevista na alínea c) en relación coas subvencións que reciban cando o órgano concedente sexa unha Administración pública.

3. As administracións públicas publicarán a relación dos bens inmoables que sexan da súa propiedade ou sobre os cales posúan algún dereito real.

Artigo 9. *Control.*

1. O cumprimento pola Administración xeral do Estado das obrigas contidas neste capítulo será obxecto de control por parte do Consello de Transparencia e Bo Goberno.

2. En exercicio da competencia prevista no punto anterior, o Consello de Transparencia e Bo Goberno, de acordo co procedemento que se prevexa regulamentariamente, poderá ditar resolucións en que se establezan as medidas que sexa necesario adoptar para o cesamento do incumprimento e o inicio das actuacións disciplinarias que procedan.

3. O incumprimento reiterado das obrigas de publicidade activa reguladas neste capítulo terá a consideración de infracción grave para os efectos de aplicación aos seus responsables do réxime disciplinario previsto na correspondente normativa reguladora.

Artigo 10. *Portal da transparencia.*

1. A Administración xeral do Estado desenvolverá un Portal da transparencia, dependente do Ministerio da Presidencia, que facilitará o acceso dos cidadáns a toda a información a que se refiren os artigos anteriores, relativa ao seu ámbito de actuación.

2. O Portal da transparencia incluírá, nos termos que se establezan regulamentariamente, a información da Administración xeral do Estado cuxo acceso se solicite con maior frecuencia.

3. A Administración xeral do Estado, as administracións das comunidades autónomas e das cidades de Ceuta e Melilla e as entidades que integran a Administración

local poderán adoptar outras medidas complementarias e de colaboración para o cumprimento das obrigas de transparencia recollidas neste capítulo.

Artigo 11. *Principios técnicos.*

O Portal da transparencia conterá información publicada de acordo coas prescricións técnicas que se establezan regulamentariamente, que se deberán adecuar aos seguintes principios:

- a) Accesibilidade: proporcionarase información estruturada sobre os documentos e recursos de información con vistas a facilitar a identificación e busca da información.
- b) Interoperabilidade: a información publicada será conforme co Esquema nacional de interoperabilidade, aprobado polo Real decreto 4/2010, do 8 xaneiro, así como coas normas técnicas de interoperabilidade.
- c) Reutilización: fomentarse que a información sexa publicada en formatos que permitan a súa reutilización, de acordo co previsto na Lei 37/2007, do 16 de novembro, sobre reutilización da información do sector público, e na súa normativa de desenvolvemento.

CAPÍTULO III

Dereito de acceso á información pública

Sección 1.ª Réxime xeral

Artigo 12. *Dereito de acceso á información pública.*

Todas as persoas teñen dereito a acceder á información pública nos termos previstos no artigo 105.b) da Constitución española, desenvolvidos por esta lei.

Así mesmo, e no ámbito das súas respectivas competencias, será de aplicación a correspondente normativa autonómica.

Artigo 13. *Información pública.*

Enténdese por información pública os contidos ou documentos, calquera que sexa o seu formato ou soporte, que estean en poder dalgún dos suxeitos incluídos no ámbito de aplicación deste título e que fosen elaborados ou adquiridos no exercicio das súas funcións.

Artigo 14. *Límites ao dereito de acceso.*

1. O dereito de acceso poderá ser limitado cando acceder á información supoña un prexuízo para:

- a) A seguridade nacional.
- b) A defensa.
- c) As relacións exteriores.
- d) A seguridade pública.
- e) A prevención, investigación e sanción dos ilícitos penais, administrativos ou disciplinarios.
- f) A igualdade das partes nos procesos xudiciais e a tutela xudicial efectiva.
- g) As funcións administrativas de vixilancia, inspección e control.
- h) Os intereses económicos e comerciais.
- i) A política económica e monetaria.
- j) O segredo profesional e a propiedade intelectual e industrial.
- k) A garantía da confidencialidade ou o segredo requirido en procesos de toma de decisión.

l) A protección do ambiente.

2. A aplicación dos límites será xustificada e proporcionada ao seu obxecto e finalidade de protección e atenderá ás circunstancias do caso concreto, especialmente á concorrencia dun interese público ou privado superior que xustifique o acceso.

3. As resolucións que, de conformidade co previsto na sección 2.ª, se diten en aplicación deste artigo, serán obxecto de publicidade logo de disociación dos datos de carácter persoal que conteñan e sen prexuízo do disposto no número 3 do artigo 20, unha vez que lles fosen notificadas aos interesados.

Artigo 15. *Protección de datos persoais.*

1. Se a información solicitada contén datos especialmente protexidos aos cales se refire o número 2 do artigo 7 da Lei orgánica 15/1999, do 13 de decembro, de protección de datos de carácter persoal, o acceso unicamente se poderá autorizar en caso de que se conte co consentimento expreso e por escrito do afectado, a menos que este afectado fíxese manifestamente públicos os datos con anterioridade a que se solicitase o acceso.

Se a información inclúe datos especialmente protexidos aos cales se refire o número 3 do artigo 7 da Lei orgánica 15/1999, do 13 de decembro, ou datos relativos á comisión de infraccións penais ou administrativas que non comporten a amoestación pública ao infractor, o acceso só se poderá autorizar en caso de que se conte co consentimento expreso do afectado ou se aquel estiver amparado por unha norma con rango de lei.

2. Con carácter xeral, e salvo que no caso concreto prevaleza a protección de datos persoais ou outros dereitos constitucionalmente protexidos sobre o interese público na divulgación que o impida, concederáse o acceso a información que conteña datos simplemente identificativos relacionados coa organización, funcionamento ou actividade pública do órgano.

3. Cando a información solicitada non conteña datos especialmente protexidos, o órgano a que se dirixa a solicitude concederá o acceso logo de ponderación suficientemente razoada do interese público na divulgación da información e os dereitos dos afectados cuxos datos aparezan na información solicitada, en particular o seu dereito fundamental á protección de datos de carácter persoal.

Para a realización da citada ponderación, este órgano tomará particularmente en consideración os seguintes criterios:

a) O menor prexuízo aos afectados derivado do transcurso dos prazos establecidos no artigo 57 da Lei 16/1985, do 25 de xuño, do patrimonio histórico español.

b) A xustificación polos solicitantes da súa petición no exercicio dun dereito ou o feito de que teñan a condición de investigadores e motiven o acceso en fins históricos, científicos ou estatísticos.

c) O menor prexuízo dos dereitos dos afectados en caso de que os documentos unicamente conteñan datos de carácter simplemente identificativo daqueles.

d) A maior garantía dos dereitos dos afectados en caso de que os datos contidos no documento poidan afectar a súa intimidade ou a súa seguridade, ou se refiran a menores de idade.

4. Non será aplicable o establecido nos puntos anteriores se o acceso se efectúa logo de disociación dos datos de carácter persoal de modo que se impida a identificación das persoas afectadas.

5. A normativa de protección de datos persoais será de aplicación ao tratamento posterior dos obtidos a través do exercicio do dereito de acceso.

Artigo 16. *Acceso parcial.*

Nos casos en que a aplicación dalgún dos límites previstos no artigo 14 non afecte a totalidade da información, concederáse o acceso parcial logo de omisión da información afectada polo límite salvo que disto resulte unha información distorsionada ou que careza

de sentido. Neste caso, deberáselle indicar ao solicitante que parte da información foi omitida.

Sección 2.ª Exercicio do dereito de acceso á información pública

Artigo 17. Solicitude de acceso á información.

1. O procedemento para o exercicio do dereito de acceso iniciarase coa presentación da correspondente solicitude, que se deberá dirixir ao titular do órgano administrativo ou entidade que posúa a información. Cando se trate de información en posesión de persoas físicas ou xurídicas que presten servizos públicos ou exerzan potestades administrativas, a solicitude dirixirase á Administración, organismo ou entidade dos previstos no artigo 2.1 a que se encontren vinculadas.

2. A solicitude poderase presentar por calquera medio que permita ter constancia:

- a) Da identidade do solicitante.
- b) Da información que se solicita.
- c) Dun enderezo de contacto, preferentemente electrónico, para efectos de comunicacións.
- d) Se é o caso, a modalidade que se prefira para acceder á información solicitada.

3. O solicitante non está obrigado a motivar a súa solicitude de acceso á información. Non obstante, poderá expoñer os motivos polos cales solicita a información e que poderán ser tidos en conta cando se dite a resolución. Non obstante, a ausencia de motivación non será por si soa causa de rexeitamento da solicitude.

4. Os solicitantes de información poderanse dirixir ás administracións públicas en calquera das linguas cooficiais do Estado no territorio en que radique a Administración en cuestión.

Artigo 18. Causas de inadmisión.

1. Inadmitiranse a trámite, mediante resolución motivada, as solicitudes:

- a) Que se refiran a información que estea en curso de elaboración ou de publicación xeral.
- b) Referidas a información que teña carácter auxiliar ou de apoio como a contida en notas, borradores, opinións, resumos, comunicacións e informes internos ou entre órganos ou entidades administrativas.
- c) Relativas a información para cuxa divulgación sexa necesaria unha acción previa de reelaboración.
- d) Dirixidas a un órgano en cuxo poder non conste a información cando se descoñeza o competente.
- e) Que sexan manifestamente repetitivas ou teñan un carácter abusivo non xustificadas coa finalidade de transparencia desta lei.

2. No caso en que se inadmita a solicitude por concorrer a causa prevista na alínea d) do punto anterior, o órgano que acorde a inadmisión deberá indicar na resolución o órgano que, ao seu xuízo, é competente para coñecer da solicitude.

Artigo 19. Tramitación.

1. Se a solicitude se refire a información que non conste en poder do suxeito a que se dirixe, este remitiralla ao competente, se o coñece, e informará desta circunstancia o solicitante.

2. Cando a solicitude non identifique de forma suficiente a información, pediráselle ao solicitante que a concrete nun prazo de dez días, con indicación de que, en caso de non facelo, se terá por desistido, así como da suspensión do prazo para ditar resolución.

3. Se a información solicitada pode afectar dereitos ou intereses de terceiros, debidamente identificados, concederáselles un prazo de quince días para que poidan realizar as alegacións que consideren oportunas. O solicitante deberá ser informado desta circunstancia, así como da suspensión do prazo para ditar resolución ata que se recibisen as alegacións ou transcorrese o prazo para a súa presentación.

4. Cando a información obxecto da solicitude, malia constar en poder do suxeito a que se dirixe, fose elaborada ou xerada na súa integridade ou parte principal por outro, remitiráselle a solicitude a este para que decida sobre o acceso.

Artigo 20. *Resolución.*

1. A resolución en que se conceda ou denegue o acceso deberáselles notificar ao solicitante e aos terceiros afectados que así o solicitasen no prazo máximo dun mes desde a recepción da solicitude polo órgano competente para resolver.

Este prazo poderase ampliar por outro mes no caso de que o volume ou a complexidade da información que se solicita así o fagan necesario e logo de notificación ao solicitante.

2. Serán motivadas as resolucións que deneguen o acceso, as que concedan o acceso parcial ou a través dunha modalidade distinta á solicitada e as que permitan o acceso cando houbese oposición dun terceiro. Neste último suposto, indicaráselle expresamente ao interesado que o acceso só terá lugar cando transcorrese o prazo do artigo 22.2.

3. Cando a simple indicación da existencia ou non da información supoña a vulneración dalgún dos límites ao acceso, indicárase esta circunstancia ao desestimarse a solicitude.

4. Transcorrido o prazo máximo para resolver sen que se ditase e notificase resolución expresa, entenderase que a solicitude foi desestimada.

5. As resolucións ditas en materia de acceso á información pública son impugnables directamente perante a xurisdición contencioso-administrativa, sen prexuízo da posibilidade de interposición da reclamación potestativa prevista no artigo 24.

6. O incumprimento reiterado da obriga de resolver en prazo terá a consideración de infracción grave para os efectos da aplicación aos seus responsables do réxime disciplinario previsto na correspondente normativa reguladora.

Artigo 21. *Unidades de información.*

1. As administracións públicas incluídas no ámbito de aplicación deste título establecerán sistemas para integrar a xestión de solicitudes de información dos cidadáns no funcionamento da súa organización interna.

2. No ámbito da Administración xeral do Estado, existirán unidades especializadas que terán as seguintes funcións:

- a) Solicitar e difundir a información a que se refire o capítulo II do título I desta lei.
- b) Recibir e dar tramitación ás solicitudes de acceso á información.
- c) Realizar os trámites internos necesarios para dar acceso á información solicitada.
- d) Realizar o seguimento e control da correcta tramitación das solicitudes de acceso á información.
- e) Levar un rexistro das solicitudes de acceso á información.
- f) Asegurar a dispoñibilidade na respectiva páxina web ou sede electrónica da información cuxo acceso se solicita con máis frecuencia.
- g) Manter actualizado un mapa de contidos en que queden identificados os distintos tipos de información que conste en poder do órgano.
- h) Todas aquelas que sexan necesarias para asegurar unha correcta aplicación das disposicións desta lei.

3. O resto das entidades incluídas no ámbito de aplicación deste título identificarán claramente o órgano competente para coñecer das solicitudes de acceso.

Artigo 22. Formalización do acceso.

1. O acceso á información realizarase preferentemente por vía electrónica, salvo cando non sexa posible ou o solicitante sinalase expresamente outro medio. Cando non se poida dar o acceso no momento da notificación da resolución deberá outorgarse, en calquera caso, nun prazo non superior a dez días.

2. Se existiu oposición de terceiro, o acceso só terá lugar cando, téndose concedido ese acceso, transcorrese o prazo para interpoñer recurso contencioso-administrativo sen que se formalizase ou fose resolto confirmando o dereito a recibir a información.

3. Se a información xa foi publicada, a resolución poderase limitar a indicarlle ao solicitante como pode acceder a ela.

4. O acceso á información será gratuito. Non obstante, a expedición de copias ou a transposición da información a un formato diferente ao orixinal poderá dar lugar á existencia de exaccións nos termos previstos na Lei 8/1989, do 13 de abril, de taxas e prezos públicos, ou, se é o caso, conforme a normativa autonómica ou local que resulte aplicable.

*Sección 3.ª Réxime de impugnacións**Artigo 23. Recursos.*

1. A reclamación prevista no artigo seguinte terá a consideración de substitutiva dos recursos administrativos, de conformidade co disposto no artigo 107.2 da Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común.

2. Non obstante o disposto no punto anterior, contra as resolucións ditadas polos órganos previstos no artigo 2.1.f) só caberá a interposición de recurso contencioso-administrativo.

Artigo 24. Reclamación perante o Consello de Transparencia e Bo Goberno.

1. Fronte a toda resolución expresa ou presunta en materia de acceso poderá interpoñerse unha reclamación ante o Consello de Transparencia e Bo Goberno, con carácter potestativo e previo á súa impugnación en vía contencioso-administrativa.

2. A reclamación interpoñerase no prazo dun mes contado desde o día seguinte ao da notificación do acto impugnado ou desde o día seguinte a aquel en que se produzan os efectos do silencio administrativo.

3. A tramitación da reclamación axustarase ao disposto en materia de recursos na Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común.

Cando a denegación do acceso á información se fundamente na protección de dereitos ou intereses de terceiros, outorgarase, previamente á resolución da reclamación, trámite de audiencia ás persoas que poidan resultar afectadas para que aleguen o que conveña ao seu dereito.

4. O prazo máximo para resolver e notificar a resolución será de tres meses, transcorrido o cal a reclamación entenderase desestimada.

5. As resolucións do Consello de Transparencia e Bo Goberno publicaranse, logo de disociación dos datos de carácter persoal que conteñan, por medios electrónicos e nos termos en que se estableza regulamentariamente, unha vez que se lles notificasen aos interesados.

O presidente do Consello de Transparencia e Bo Goberno comunicarlle ao Defensor do Pobo as resolucións que dite en aplicación deste artigo.

6. A competencia para coñecer destas reclamacións corresponderalle ao Consello de Transparencia e Bo Goberno, salvo naqueles supostos en que as comunidades autónomas atribúan esta competencia a un órgano específico, de acordo co establecido na disposición adicional cuarta desta lei.

TÍTULO II

Bo goberno Artigo 25. *Ámbito de aplicación.*

1. No ámbito da Administración xeral do Estado, as disposicións deste título aplicaráselles aos membros do Goberno, aos secretarios de Estado e ao resto dos altos cargos da Administración xeral do Estado e das entidades do sector público estatal, de dereito público ou privado, vinculadas ou dependentes daquela.

Para estes efectos, consideraranse altos cargos os que teñan tal consideración en aplicación da normativa en materia de conflitos de intereses.

2. Este título será de aplicación aos altos cargos ou asimilados que, de acordo coa normativa autonómica ou local que sexa de aplicación, teñan tal consideración, incluídos os membros das xuntas de goberno das entidades locais.

3. A aplicación aos suxeitos mencionados nos puntos anteriores das disposicións contidas neste título non afectará, en ningún caso, a condición de cargo electo que poidan ter.

Artigo 26. *Principios de bo goberno.*

1. As persoas comprendidas no ámbito de aplicación deste título observarán, no exercicio das súas funcións, o disposto na Constitución española e no resto do ordenamento xurídico e promoverán o respecto aos dereitos fundamentais e ás liberdades públicas.

2. Así mesmo, adecuarán a súa actividade aos seguintes:

a) Principios xerais:

1.º Actuarán con transparencia na xestión dos asuntos públicos, de acordo cos principios de eficacia, economía e eficiencia e co obxectivo de satisfacer o interese xeral.

2.º Exercerán as súas funcións con dedicación ao servizo público, absténdose de calquera conduta que sexa contraria a estes principios.

3.º Respetarán o principio de imparcialidade, de modo que manteñan un criterio independente e alleo a todo interese particular.

4.º Asegurarán un trato igual e sen discriminacións de ningún tipo no exercicio das súas funcións.

5.º Actuarán coa dilixencia debida no cumprimento das súas obrigas e fomentarán a calidade na prestación de servizos públicos.

6.º Manterán unha conduta digna e tratarán os cidadáns con esmerada corrección.

7.º Asumirán a responsabilidade das decisións e actuacións propias e dos organismos que dirixen, sen prexuízo doutras que sexan exixibles legalmente.

b) Principios de actuación:

1.º Desempeñarán a súa actividade con plena dedicación e con pleno respecto á normativa reguladora das incompatibilidades e os conflitos de intereses.

2.º Gardarán a debida reserva respecto aos feitos ou informacións coñecidos con motivo ou ocasión do exercicio das súas competencias.

3.º Poñerán en coñecemento dos órganos competentes calquera actuación irregular da cal teñan coñecemento.

4.º Exercerán os poderes que lles atribúe a normativa vixente coa finalidade exclusiva para a cal foron outorgados e evitarán toda acción que poida poñer en risco o interese público ou o patrimonio das administracións.

5.º Non se implicarán en situacións, actividades ou intereses incompatibles coas súas funcións e absteranse de intervir nos asuntos en que conorra algunha causa que poida afectar a súa obxectividade.

6.º Non aceptarán para si regalos que superen os usos habituais, sociais ou de cortesía, nin favores ou servizos en condicións vantaxosas que poidan condicionar o desenvolvemento das súas funcións. No caso de obsequios dunha maior relevancia institucional, procederase á súa incorporación ao patrimonio da administración pública correspondente.

7.º Desempeñarán as súas funcións con transparencia.

8.º Xestionarán, protexerán e conservarán adecuadamente os recursos públicos, que non poderán ser utilizados para actividades que non sexan as permitidas pola normativa que sexa de aplicación.

9.º Non se valerán da súa posición na Administración para obteren vantaxes persoais ou materiais.

3. Os principios establecidos neste artigo informarán a interpretación e aplicación do réxime sancionador regulado neste título.

Artigo 27. Infraccións e sancións en materia de conflito de intereses.

O incumprimento das normas de incompatibilidades ou das que regulan as declaracións que deben realizar as persoas comprendidas no ámbito deste título será sancionado de conformidade co disposto na normativa en materia de conflitos de intereses da Administración xeral do Estado e para o resto de administracións de acordo coa súa propia normativa que resulte de aplicación.

Artigo 28. Infraccións en materia de xestión económico-orzamentaria.

Constitúen infraccións moi graves as seguintes condutas cando sexan culpables:

a) A incursión en alcance na administración dos fondos públicos cando a conduta non sexa subsumible en ningún dos tipos que se recollen nas letras seguintes.

b) A administración dos recursos e demais dereitos da Facenda pública sen suxeición ás disposicións que regulan a súa liquidación, recadación ou ingreso no Tesouro.

c) Os compromisos de gastos, recoñecemento de obrigas e ordenación de pagamentos sen crédito suficiente para realizalos ou con infracción do disposto na Lei 47/2003, do 26 de novembro, xeral orzamentaria, ou na de orzamentos ou outra normativa orzamentaria que sexa aplicable.

d) A omisión do trámite de intervención previa dos gastos, obrigas ou pagamentos, cando esta resulte preceptiva ou do procedemento de resolución de discrepancias fronte aos reparos suspensivos da intervención, regulado na normativa orzamentaria.

e) A ausencia de xustificación do investimento dos fondos a que se refiren os artigos 78 e 79 da Lei 47/2003, do 26 de novembro, xeral orzamentaria, ou, se é o caso, a normativa orzamentaria equivalente das administracións distintas da xeral do Estado.

f) O incumprimento da obriga de destinar integramente os ingresos obtidos por riba dos previstos no orzamento á redución do nivel de débeda pública de conformidade co previsto no artigo 12.5 da Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril, de estabilidade orzamentaria e sustentabilidade financeira, e o incumprimento da obriga do destino do superávit orzamentario á redución do nivel de endebedamento neto nos termos previstos no artigo 32 da citada lei.

g) A realización de operacións de crédito e emisións de débedas que non contén coa preceptiva autorización ou, téndoa obtido, non se cumpra co previsto nela ou se superen os límites previstos na Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril, na Lei orgánica 8/1980, do 22 de setembro, de financiamento das comunidades autónomas, e no texto refundido da Lei reguladora das facendas locais, aprobado polo Real decreto lexislativo 2/2004, do 5 de marzo.

h) A non adopción en prazo das medidas necesarias para evitar o risco de incumprimento, cando se formulase a advertencia prevista no artigo 19 da Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril.

i) A subscripción dun convenio de colaboración ou concesión dunha subvención a unha Administración pública que non conte co informe favorable do Ministerio de Facenda e Administracións Públicas previsto no artigo 20.3 da Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril.

j) A non presentación ou a falta de posta en marcha en prazo do plan económico-financeiro ou do plan de reequilibrio de conformidade co artigo 23 da Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril.

k) O incumprimento das obrigas de publicación ou de subministración de información previstas na normativa orzamentaria e económico-financeira, sempre que neste último caso se formulase requirimento.

l) A falta de xustificación da desviación ou, cando así se lle requirise, a falta de inclusión de novas medidas no plan económico-financeiro ou no plan de reequilibrio, de acordo co artigo 24.3 da Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril.

m) A non adopción das medidas previstas nos plans económico-financeiros e de reequilibrio, segundo corresponda, previstos nos artigos 21 e 22 da Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril.

n) A non adopción do acordo de non dispoñibilidade ou a non constitución do depósito, cando así se solicitase, previstos no artigo 25 da Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril.

ñ) A non adopción dun acordo de non dispoñibilidade, a non constitución do depósito que se tiver solicitado ou a falta de execución das medidas propostas pola Comisión de Expertos cando se tiver formulado o requirimento do Goberno previsto no artigo 26.1 da Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril.

o) O incumprimento das instrucións dadas polo Goberno para executar as medidas previstas no artigo 26.1 da Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril.

p) O incumprimento da obriga de render contas regulada no artigo 137 da Lei 47/2003, do 26 de novembro, xeral orzamentaria, ou noutra normativa orzamentaria que sexa aplicable.

Artigo 29. *Infraccións disciplinarias.*

1. Son infraccións moi graves:

a) O incumprimento do deber de respecto á Constitución e aos respectivos estatutos de autonomía das comunidades autónomas e cidades de Ceuta e Melilla, no exercicio das súas funcións.

b) Toda actuación que supoña discriminación por razón de orixe racial ou étnica, relixión ou conviccións, discapacidade, idade ou orientación sexual, lingua, opinión, lugar de nacemento ou veciñanza, sexo ou calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social, así como o acoso por razón de orixe racial ou étnica, relixión ou conviccións, discapacidade, idade ou orientación sexual e o acoso moral, sexual e por razón de sexo.

c) A adopción de acordos manifestamente ilegais que causen prexuízo grave á Administración ou aos cidadáns.

d) A publicación ou utilización indebida da documentación ou información a que teñan ou tivesen acceso por razón do seu cargo ou función.

e) A negligencia na custodia de segredos oficiais, declarados así por lei ou clasificados como tales, que sexa causa da súa publicación ou que provoque a súa difusión ou coñecemento indebido.

f) O notorio incumprimento das funcións esenciais inherentes ao posto de traballo ou funcións encomendadas.

g) A violación da imparcialidade, utilizando as facultades atribuídas para influír en procesos electorais de calquera natureza e ámbito.

h) A prevalencia da condición de alto cargo para obter un beneficio indebido para si ou para outro.

i) A obstaculización ao exercicio das liberdades públicas e dereitos sindicais.

j) A realización de actos encamiñados a coartar o libre exercicio do dereito de folga.

k) O acoso laboral.

l) A comisión dunha infracción grave cando o autor tivese sido sancionado por dúas infraccións graves ao longo do ano anterior, contra as cales non caiba recurso na vía administrativa.

2. Son infraccións graves:

- a) O abuso de autoridade no exercicio do cargo.
- b) A intervención nun procedemento administrativo cando se dea algunha das causas de abstención legalmente sinaladas.
- c) A emisión de informes e a adopción de acordos manifestamente ilegais cando causen prexuízo á Administración ou aos cidadáns e non constitúan infracción moi grave.
- d) Non gardar o debido sixilo respecto aos asuntos que se coñezan por razón do cargo, cando causen prexuízo á Administración ou se utilice en proveito propio.
- e) O incumprimento dos prazos ou doutras disposicións de procedemento en materia de incompatibilidades, cando non supoña o mantemento dunha situación de incompatibilidade.
- f) A comisión dunha infracción leve cando o autor tivese sido sancionado por dúas infraccións leves ao longo do ano anterior contra as cales non caiba recurso na vía administrativa.

3. Son infraccións leves:

- a) A incorrección cos superiores, compañeiros ou subordinados.
- b) O descoido ou a negligencia no exercicio das súas funcións e o incumprimento dos principios de actuación do artigo 26.2.b) cando isto non constituía infracción grave ou moi grave ou a conduta non se encontre tipificada noutra norma.

Artigo 30. Sancións.

1. As infraccións leves serán sancionadas cunha amoestación.
2. Pola comisión dunha infracción grave imponse a sanción de suspensión do cargo ao infractor algunhas das seguintes sancións:

- a) A declaración do incumprimento e a súa publicación no «Boletín Oficial del Estado» ou diario oficial que corresponda.
- b) A non percepción, no caso de que a conduta, da correspondente indemnización para o caso de cesamento no cargo.

3. No caso das infraccións moi graves, imponse en todo caso as sancións previstas no punto anterior.

4. Os sancionados pola comisión dunha infracción moi grave serán destituídos do cargo que ocupen salvo que xa cesasen, e non poderán ser nomeados para ocuparen ningún posto de alto cargo ou asimilado durante un período de entre cinco e dez anos de acordo cos criterios previstos no punto seguinte.

5. A comisión de infraccións moi graves, graves ou leves sancionárase de acordo cos criterios recollidos no artigo 131.3 da Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, e os seguintes:

- a) A natureza e entidade da infracción.
- b) A gravidade do perigo ocasionado ou do prexuízo causado.
- c) As ganancias obtidas, se é o caso, como consecuencia dos actos ou omisións constitutivos da infracción.
- d) As consecuencias desfavorables dos feitos para a Facenda pública respectiva.
- e) A circunstancia de ter procedido á emenda da infracción por propia iniciativa.
- f) A reparación dos danos ou perdas causados.

Na gradación das sancións valorarase a existencia de prexuízos para o interese público, a repercusión da conduta nos cidadáns e, se é o caso, a percepción indebida de cantidades polo desempeño de actividades públicas incompatibles.

6. Cando as infraccións poidan ser constitutivas de delito, a Administración poñerá os feitos en coñecemento do Fiscal xeral do Estado e absterase de seguir o procedemento mentres a autoridade xudicial non dite unha resolución que poña fin ao proceso penal.

7. Cando os feitos estean tipificados como infracción nunha norma administrativa especial, darase conta destes á administración competente para a instrución do correspondente procedemento sancionador e suspenderanse as actuacións ata a terminación daquel. Non se considerará normativa especial a Lei 47/2003, do 26 de novembro, xeral orzamentaria, respecto das infraccións previstas no artigo 28, e o procedemento de responsabilidade patrimonial poderase tramitar simultaneamente ao procedemento sancionador.

8. En todo caso, a comisión das infraccións previstas no artigo 28 comportará as seguintes consecuencias:

- a) A obriga de restituír, se é o caso, as cantidades percibidas ou satisfeitas indebidamente.
- b) A obriga de indemnizar a Facenda pública nos termos do artigo 176 da Lei 47/2003, do 26 de novembro, xeral orzamentaria.

Artigo 31. *Órgano competente e procedemento.*

1. O procedemento sancionador iniciarase de oficio, por acordo do órgano competente, ben por propia iniciativa ou como consecuencia de orde superior, petición razoada doutros órganos ou denuncia dos cidadáns.

A responsabilidade será exixida en procedemento administrativo instruído para o efecto, sen prexuízo de dar coñecemento dos feitos ao Tribunal de Contas por se procede a incoación do oportuno procedemento de responsabilidade contable.

2. O órgano competente para ordenar a incoación será:

- a) Cando o alto cargo teña a condición de membro do Goberno ou de secretario de Estado, o Consello de Ministros por proposta do ministro de Facenda e Administracións Públicas.
- b) Cando os presuntos responsables sexan persoas ao servizo da Administración xeral do Estado distintas dos anteriores, o ministro de Facenda e Administracións Públicas.
- c) Cando os presuntos responsables sexan persoas ao servizo da Administración autonómica ou local, a orde de incoación do procedemento darana os órganos que teñan atribuídas estas funcións en aplicación do réxime disciplinario propio das comunidades autónomas ou entidades locais en que presten servizos os cargos contra os cales se dirixe o procedemento.

3. Nos supostos previstos nas alíneas a) e b) do punto anterior, a instrución dos correspondentes procedementos corresponderá á Oficina de Conflitos de Intereses. No suposto recollido na alínea c), a instrución corresponderá ao órgano competente en aplicación do réxime disciplinario propio da Comunidade Autónoma ou entidade local correspondente.

4. A competencia para a imposición de sancións corresponderá:

- a) Ao Consello de Ministros cando o alto cargo teña a condición de membro do Goberno ou secretario de Estado.
- b) Ao ministro de Facenda e Administracións Públicas cando o responsable sexa un alto cargo da Administración xeral do Estado.
- c) Cando o procedemento se dirixa contra altos cargos das comunidades autónomas ou entidades locais, aos órganos que teñan atribuídas estas funcións en aplicación do réxime disciplinario propio de administracións en que presten servizos os cargos contra os cales se dirixe o procedemento ou, se é o caso, ao consello de goberno da comunidade autónoma ou ao pleno da xunta de goberno da entidade local de que se trate.

5. As resolucións que se diten en aplicación do procedemento sancionador regulado neste título serán impugnables ante a orde xurisdiccional contencioso-administrativa.

Artigo 32. *Prescripción.*

1. O prazo de prescripción das infraccións previstas neste título será de cinco anos para as infraccións moi graves, tres anos para as graves e un ano para as leves.

2. As sancións impostas pola comisión de infraccións moi graves prescribirán aos cinco anos; as impostas por infraccións graves, aos tres anos, e as que sexan consecuencia da comisión de infraccións leves prescribirán no prazo dun ano.

3. Para o cómputo dos prazos de prescripción regulados nos dous puntos anteriores, así como para as causas da súa interrupción, aplicarase o disposto no artigo 132 da Lei 30/1992, do 30 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común.

TÍTULO III

Consello de Transparencia e Bo Goberno

Artigo 33. *Consello de Transparencia e Bo Goberno.*

1. Créase o Consello de Transparencia e Bo Goberno como organismo público dos previstos na disposición adicional décima da Lei 6/1997, do 14 de abril, de organización e funcionamento da Administración xeral do Estado. Estará adscrito ao Ministerio de Facenda e Administracións Públicas.

2. O Consello de Transparencia e Bo Goberno ten personalidade xurídica propia e plena capacidade de obrar. Actúa con autonomía e plena independencia no cumprimento dos seus fins.

Artigo 34. *Fins.*

O Consello de Transparencia e Bo Goberno ten por finalidade promover a transparencia da actividade pública, velar polo cumprimento das obrigas de publicidade, salvagardar o exercicio de dereito de acceso á información pública e garantir a observancia das disposicións de bo goberno.

Artigo 35. *Composición.*

O Consello de Transparencia e Bo Goberno estará composto polos seguintes órganos:

- a) A Comisión de Transparencia e Bo Goberno.
- b) O presidente do Consello de Transparencia e Bo Goberno, que o será tamén da súa comisión.

Artigo 36. *Comisión de Transparencia e Bo Goberno.*

1. A Comisión de Transparencia e Bo Goberno exercerá todas as competencias que lle asigna esta lei, así como aquelas que lle sexan atribuídas na súa normativa de desenvolvemento.

2. Esta comisión estará composta por:

- a) O presidente.
- b) Un deputado.
- c) Un senador.
- d) Un representante do Tribunal de Contas.

- e) Un representante do Defensor do Pobo.
- f) Un representante da Axencia Española de Protección de Datos.
- g) Un representante da Secretaría de Estado de Administraciones Públicas.
- h) Un representante da Autoridade Independente de Responsabilidade Fiscal.

3. A condición de membro da Comisión do Consello de Transparencia e Bo Goberno non exixirá dedicación exclusiva nin dará dereito a remuneración con excepción do previsto no artigo seguinte.

4. Polo menos unha vez ao ano, a Comisión de Transparencia e Bo Goberno convocará os representantes dos organismos que, con funcións similares ás desenvolvidas por ela, fosen creados polas comunidades autónomas en exercicio das súas competencias. A esta reunión poderá ser convocado un representante da Administración local proposto pola Federación Española de Municipios e Provincias.

Artigo 37. *Presidente do Consello de Transparencia e Bo Goberno.*

1. O presidente do Consello de Transparencia e Bo Goberno será nomeado por un período non renovable de cinco anos mediante real decreto, por proposta do titular do Ministerio de Facenda e Administraciones Públicas, entre persoas de recoñecido prestixio e competencia profesional, logo de comparecencia da persoa proposta para o cargo ante a comisión correspondente do Congreso dos Deputados. O Congreso, a través da comisión competente e por acordo adoptado por maioría absoluta, deberá referendar o nomeamento do candidato proposto no prazo dun mes natural desde a recepción da correspondente comunicación.

2. O presidente do Consello de Transparencia e Bo Goberno cesará no seu cargo pola expiración do seu mandato, por pedimento propio ou por separación acordada polo Goberno, logo de instrución do correspondente procedemento polo titular do Ministerio de Facenda e Administraciones Públicas, por incumprimento grave das súas obrigas, incapacidade permanente para o exercicio da súa función, incompatibilidade sobrevida ou condena por delito doloso.

3. O presidente do Consello de Transparencia e Bo Goberno percibirá as retribucións fixadas de acordo co Real decreto 451/2012, do 5 de marzo, polo que se regula o réxime retributivo dos máximos responsables e directivos no sector público empresarial e outras entidades.

Artigo 38. *Funcións.*

1. Para a consecución dos seus obxectivos, o Consello de Transparencia e Bo Goberno ten encomendadas as seguintes funcións:

- a) Adoptar recomendacións para o mellor cumprimento das obrigas contidas nesta lei.
- b) Asesorar en materia de transparencia, acceso á información pública e bo goberno.
- c) Emitir informe preceptivamente sobre os proxectos normativos de carácter estatal que desenvolvan esta lei ou que estean relacionados co seu obxecto.
- d) Avaliar o grao de aplicación desta lei. Para iso, elaborará anualmente unha memoria en que se incluíra información sobre o cumprimento das obrigas previstas e que será presentada ante as Cortes Xerais.
- e) Promover a elaboración de borradores de recomendacións e de directrices e normas de desenvolvemento de boas prácticas en materia de transparencia, acceso á información pública e bo goberno.
- f) Promover actividades de formación e sensibilización para un mellor coñecemento das materias reguladas por esta lei.
- g) Colaborar, nas materias que lle son propias, con órganos de natureza análoga.
- h) Aqueloutras que lle sexan atribuídas por norma de rango legal ou regulamentario.

2. O presidente do Consello de Transparencia e Bo Goberno exercerá as seguintes funcións:

- a) Adoptar criterios de interpretación uniforme das obrigas contidas nesta lei.
- b) Velar polo cumprimento das obrigas de publicidade contidas no capítulo II do título I de acordo co previsto no artigo 9 desta lei.
- c) Coñecer das reclamacións que se presenten en aplicación do artigo 24 desta lei.
- d) Responder as consultas que, con carácter facultativo, lle formulen os órganos encargados de tramitar e resolver as solicitudes de acceso á información.
- e) Instar o inicio do procedemento sancionador previsto no título II desta lei. O órgano competente deberá motivar, se for o caso, a súa decisión de non incoar o procedemento.
- f) Aprobar o anteproxecto de orzamento.
- g) Aqueloutras que lle sexan atribuídas por norma de rango legal ou regulamentario.

Artigo 39. *Réxime xurídico.*

1. O Consello de Transparencia e Bo Goberno rexeráse, ademais de polo disposto nesta lei:

- a) Polas disposicións da Lei 47/2003, do 26 de novembro, xeral orzamentaria, que lle sexan de aplicación. Anualmente elaborará un anteproxecto de orzamento coa estrutura que estableza o Ministerio de Facenda e Administracións Públicas para a súa elevación ao Goberno e a súa posterior integración nos orzamentos xerais do Estado.
- b) Polo Real decreto lexislativo 3/2011, do 14 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei de contratos do sector público.
- c) Pola Lei 33/2003, do 3 de novembro, do patrimonio das administracións públicas, e, no non previsto nela, polo dereito privado nas súas adquisicións patrimoniais.
- d) Pola Lei 7/2007, do 12 de abril, do Estatuto básico do empregado público, e as demais normas aplicables ao persoal funcionario da Administración xeral do Estado, en materia de medios persoais.
- e) Pola Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, e pola normativa que lle sexa de aplicación, no non disposto por esta lei, cando desenvolva as súas funcións públicas.

2. O Consello de Ministros aprobará mediante real decreto o estatuto do Consello de Transparencia e Bo Goberno, no cal se establecerá a súa organización, estrutura, funcionamento, así como todos os aspectos que sexan necesarios para o cumprimento das súas funcións.

3. Con carácter xeral, os postos de traballo do Consello de Transparencia e Bo Goberno serán desempeñados por funcionarios públicos de acordo co establecido na Lei 7/2007, do 12 de abril, do Estatuto básico do empregado público, e as normas de función pública aplicables ao persoal funcionario da Administración xeral do Estado. O persoal laboral poderá desempeñar postos de traballo que se axusten á normativa de función pública da Administración xeral do Estado. Así mesmo, o persoal que pase a prestar servizos no Consello de Transparencia e Bo Goberno mediante os procedementos de provisión previstos na Administración xeral do Estado manterá a condición de persoal funcionario ou laboral, de acordo coa lexislación aplicable.

4. O Consello de Transparencia e Bo Goberno contará, para o cumprimento dos seus fins, cos seguintes bens e medios económicos:

- a) As asignacións que se establezan anualmente con cargo aos orzamentos xerais do Estado.
- b) Os bens e valores que constitúan o seu patrimonio, así como os produtos e rendas deste.
- c) Calquera outro que legalmente lle poida ser atribuído.

Artigo 40. *Relacións coas Cortes Xerais.*

O Consello de Transparencia e Bo Goberno elevará anualmente ás Cortes Xerais unha memoria sobre o desenvolvemento das súas actividades e sobre o grao de cumprimento das disposicións establecidas nesta lei. O presidente do Consello de Transparencia e Bo Goberno comparecerá ante a comisión correspondente para dar conta de tal memoria, así como tantas veces sexa requirido para iso.

Disposición adicional primeira. *Regulacións especiais do dereito de acceso á información pública.*

1. A normativa reguladora do correspondente procedemento administrativo será a aplicable ao acceso por parte daqueles que teñan a condición de interesados nun procedemento administrativo en curso aos documentos que se integren nel.

2. Rexeranse pola súa normativa específica, e por esta lei con carácter supletorio, aquelas materias que teñan previsto un réxime xurídico específico de acceso á información.

3. Neste sentido, esta lei será de aplicación, no non previsto nas súas respectivas normas reguladoras, ao acceso á información ambiental e á destinada á reutilización.

Disposición adicional segunda. *Revisión e simplificación normativa.*

1. A Administración xeral do Estado acometerá unha revisión, simplificación e, se é o caso, unha consolidación normativa do seu ordenamento xurídico. Para isto, deberá efectuar os correspondentes estudos, derrogar as normas que quedasen obsoletas e determinar, se for o caso, a necesidade de introducir modificacións, novidades ou propoñer a elaboración dun texto refundido, de conformidade coas previsións constitucionais e legais sobre competencia e procedemento que cómpre seguir, segundo o rango das normas que queden afectadas.

2. Para tal fin, a Secretaría de Estado de Relacións coas Cortes elaborará un plan de calidade e simplificación normativa e encargarse de coordinar o proceso de revisión e simplificación normativa respecto do resto de departamentos ministeriais.

3. As secretarías xerais técnicas dos diferentes departamentos ministeriais levarán a cabo o proceso de revisión e simplificación nos seus ámbitos competenciais de actuación, e poderán coordinar a súa actividade cos órganos competentes das comunidades autónomas que, en exercicio das competencias que lles son propias e en aplicación do principio de cooperación administrativa, leven a cabo un proceso de revisión dos seus respectivos ordenamentos xurídicos.

Disposición adicional terceira. *Corporacións de dereito público.*

Para o cumprimento das obrigas previstas no título I desta lei, as corporacións de dereito público poderán celebrar convenios de colaboración coa administración pública correspondente ou, se é o caso, co organismo que exerza a representación no seu ámbito concreto de actividade.

Disposición adicional cuarta. *Reclamación.*

1. A resolución da reclamación prevista no artigo 24 corresponderá, nos supostos de resolucións ditadas polas administracións das comunidades autónomas e o seu sector público, e polas entidades locais comprendidas no seu ámbito territorial, ao órgano independente que determinen as comunidades autónomas.

Malia o disposto no parágrafo anterior, contra as resolucións ditadas polas asembleas legislativas e as institucións análogas ao Consello de Estado, Consello Económico e Social, Tribunal de Contas e Defensor do Pobo no caso desas mesmas reclamacións só caberá a interposición de recurso contencioso-administrativo.

2. As comunidades autónomas poderán atribuírle ao Consello de Transparencia e Bo Goberno a competencia para a resolución da reclamación prevista no artigo 24. Para tal efecto, deberán celebrar o correspondente convenio coa Administración xeral do Estado en que se estipulen as condicións en que a comunidade sufragará os gastos derivados desta asunción de competencias.

3. As cidades con estatuto de autonomía poderán designar os seus propios órganos independentes ou ben atribuír a competencia ao Consello de Transparencia e Bo Goberno, e para este efecto celebrarán un convenio nos termos previstos no punto anterior.

Disposición adicional quinta. *Colaboración coa Axencia Española de Protección de Datos.*

O Consello de Transparencia e Bo Goberno e a Axencia Española de Protección de Datos adoptarán conxuntamente os criterios de aplicación, no seu ámbito de actuación, das regras contidas no artigo 15 desta lei, en particular no que respecta á ponderación do interese público no acceso á información e á garantía dos dereitos dos interesados cuxos datos se conteñan nela, de conformidade co disposto nesta lei e na Lei orgánica 15/1999, do 13 de decembro.

Disposición adicional sexta. *Información da Casa da Súa Maxestade o Rei.*

A Secretaría Xeral da Presidencia do Goberno será o órgano competente para tramitar o procedemento mediante o cal se solicite o acceso á información que figure en poder da Casa da Súa Maxestade o Rei, así como para coñecer de calquera outra cuestión que poida xurdir derivada da aplicación por este órgano das disposicións desta lei.

Disposición adicional sétima.

O Goberno aprobará un plan formativo no ámbito da transparencia dirixido aos funcionarios e persoal da Administración xeral do Estado, acompañado, pola súa vez, dunha campaña informativa dirixida aos cidadáns. O Goberno incorporará ao sector público estatal no Plan nacional de responsabilidade social corporativa.

Disposición adicional oitava.

O Congreso dos Deputados, o Senado e as asembleas lexislativas das comunidades autónomas regularán nos seus respectivos regulamentos a aplicación concreta das disposicións desta lei.

Disposición derradeira primeira. *Modificación da Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común.*

Modifícase a Lei 30/1992, do 26 de novembro, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, nos seguintes termos:

Un. O artigo 35.h) pasa a ter a seguinte redacción:

«h) Ao acceso á información pública, arquivos e rexistros.»

Dous. O artigo 37 pasa a ter a seguinte redacción:

«Artigo 37. *Dereito de acceso á información pública.*

Os cidadáns teñen dereito a acceder á información pública, arquivos e rexistros nos termos e coas condicións establecidas na Constitución, na Lei de transparencia, acceso á información pública e bo goberno e demais leis que resulten de aplicación.»

Disposición derradeira segunda. *Modificación da Lei 5/2006, do 10 de abril, de regulación dos conflitos de intereses dos membros do Goberno e dos altos cargos da Administración xeral do Estado.*

Modifícase a Lei 5/2006, do 10 de abril, de regulación dos conflitos de intereses dos membros do Goberno e dos altos cargos da Administración xeral do Estado nos seguintes termos:

O número 4 do artigo 14 queda redactado como segue:

«4. O contido das declaracións de bens e dereitos patrimoniais dos membros do Goberno e dos secretarios de Estado e demais altos cargos previstos no artigo 3 desta lei publicaranse no «Boletín Oficial del Estado» nos termos previstos regulamentariamente. En relación cos bens patrimoniais, publicarase unha declaración comprensiva da situación patrimonial destes altos cargos en que se omitirán aqueles datos referentes á súa localización e se salvagardarán a privacidade e a seguridade dos seus titulares.»

Disposición derradeira terceira. *Modificación da Lei 47/2003, do 26 de novembro, xeral orzamentaria.*

Modifícase o número 4 do artigo 136 da Lei 47/2003, do 26 de novembro, xeral orzamentaria, que quedará redactado como segue:

«As entidades que deban aplicar principios contables públicos, así como as restantes que non teñan obriga de publicar as súas contas no Rexistro Mercantil, publicarán anualmente no «Boletín Oficial del Estado» o balance de situación e a conta do resultado económico-patrimonial, un resumo dos restantes estados que conforman as contas anuais e o informe de auditoría de contas. Para estes efectos, a Intervención Xeral da Administración do Estado determinará o contido mínimo da información que se debe publicar.»

Disposición derradeira cuarta. *Modificación da disposición adicional décima da Lei 6/1997, do 14 de abril, de organización e funcionamento da Administración xeral do Estado.*

Modifícase o número 1 da disposición adicional décima da Lei 6/1997, do 14 de abril, de organización e funcionamento da Administración xeral do Estado, o cal quedará redactado nos seguintes termos:

«1. A Comisión Nacional do Mercado de Valores, o Consello de Seguridade Nuclear, as universidades non transferidas, a Axencia Española de Protección de Datos, o Consorcio da Zona Especial Canaria, a Comisión Nacional dos Mercados e a Competencia, o Consello de Transparencia e Bo Goberno, o Museo Nacional do Prado e o Museo Nacional Centro de Arte Raíña Sofía rexeranse pola súa lexislación específica e supletoriamente por esta lei.»

Disposición derradeira quinta.

O Goberno adoptará as medidas necesarias para optimizar o uso dos medios técnicos e humanos que se adscriban ao Consello de Transparencia e Bo Goberno.

Disposición derradeira sexta. *Modificación da Lei 10/2010, do 28 de abril, de prevención do branqueo de capitais e do financiamento do terrorismo.*

Modifícase a Lei 10/2010, do 28 de abril, de prevención do branqueo de capitais e do financiamento do terrorismo, nos seguintes termos:

Un. Engádesse un número 5 ao artigo 2, coa redacción seguinte:

«5. Serán aplicables ao administrador nacional do Rexistro de Dereitos de Emisión previsto na Lei 1/2005, do 9 de marzo, pola que se regula o réxime de comercio de dereitos de emisión de gases de efecto invernadoiro, coas excepcións que se determinen regulamentariamente, as obrigas de información e de control interno contidas nos capítulos III e IV da presente lei.»

Dous. Engádesse un número 6 ao artigo 7, coa redacción seguinte:

«6. Regulamentariamente poderá autorizarse a non aplicación de todas ou dalgunhas das medidas de dilixencia debida ou de conservación de documentos en relación con aquelas operacións ocasionais que non excedan un limiar cuantitativo, ben singular, ben acumulado por períodos temporais.»

Tres. Dáse nova redacción ao artigo 9, co seguinte teor literal:

«Artigo 9. *Medidas simplificadas de dilixencia debida.*

Os suxeitos obrigados poderán aplicar, nos supostos e coas condicións que se determinen regulamentariamente, medidas simplificadas de dilixencia debida respecto daqueles clientes, produtos ou operacións que comporten un risco reducido de branqueo de capitais ou de financiamento do terrorismo.»

Catro. Dáse nova redacción ao artigo 10, co seguinte teor literal:

«Artigo 10. *Aplicación de medidas simplificadas de dilixencia debida.*

A aplicación de medidas simplificadas de dilixencia debida será graduada en función do risco, de acordo cos seguintes criterios:

a) Con carácter previo á aplicación de medidas simplificadas de dilixencia debida respecto dun determinado cliente, produto ou operación dos previstos regulamentariamente, os suxeitos obrigados comprobarán que comporta efectivamente un risco reducido de branqueo de capitais ou de financiamento do terrorismo.

b) A aplicación das medidas simplificadas de dilixencia debida será en todo caso congruente co risco. Os suxeitos obrigados non aplicarán ou cesarán de aplicar medidas simplificadas de dilixencia debida tan pronto como aprecien que un cliente, produto ou operación non comporta riscos reducidos de branqueo de capitais ou de financiamento do terrorismo.

c) Os suxeitos obrigados manterán en todo caso un seguimento continuo suficiente para detectar operacións susceptibles de exame especial, de conformidade co previsto no artigo 17.»

Cinco. Dáse nova redacción ao artigo 14, co seguinte teor literal:

«Artigo 14. *Persoas con responsabilidade pública.*

1. Os suxeitos obrigados aplicarán as medidas reforzadas de dilixencia debida previstas neste artigo, nas relacións de negocio ou operacións de persoas con responsabilidade pública.

Consideraranse persoas con responsabilidade pública as seguintes:

a) Aquelas que desempeñen ou desempeñasen funcións públicas importantes por elección, nomeamento ou investidura noutros Estados membros da Unión Europea ou terceiros países, tales como os xefes de Estado, xefes de Goberno,

ministros ou outros membros de Goberno, secretarios de Estado ou subsecretarios; os parlamentarios; os maxistrados de tribunais supremos, tribunais constitucionais ou outras altas instancias xudiciais cuxas decisións non admitan normalmente recurso, salvo en circunstancias excepcionais, con inclusión dos membros equivalentes do Ministerio Fiscal; os membros de tribunais de contas ou de consellos de bancos centrais; os embaixadores e encargados de negocios; o alto persoal militar das Forzas Armadas; os membros dos órganos de administración, de xestión ou de supervisión de empresas de titularidade pública.

b) Aquelas que desempeñen ou desempeñasen funcións públicas importantes no Estado español, tales como os altos cargos de acordo co disposto na normativa en materia de conflitos de intereses da Administración xeral do Estado; os parlamentarios nacionais e do Parlamento Europeo; os maxistrados do Tribunal Supremo e Tribunal Constitucional, con inclusión dos membros equivalentes do Ministerio Fiscal; os conselleiros do Tribunal de Contas e do Banco de España; os embaixadores e encargados de negocios; o alto persoal militar das Forzas Armadas; e os directores, directores adxuntos e membros do consello de administración, ou función equivalente, dunha organización internacional, con inclusión da Unión Europea.

c) Así mesmo, terán a consideración de persoas con responsabilidade pública aquelas que desempeñen ou desempeñasen funcións públicas importantes no ámbito autonómico español, como os presidentes e os conselleiros e demais membros dos consellos de goberno, así como os altos cargos e os deputados autonómicos e, no ámbito local español, os alcaldes, concelleiros e demais altos cargos dos municipios capitais de provincia ou de capital de comunidade autónoma das entidades locais de máis de 50.000 habitantes, ou cargos de alta dirección en organizacións sindicais ou empresariais ou en partidos políticos españois.

Ningunha destas categorías incluírá empregados públicos de niveis intermedios ou inferiores.

2. En relación cos clientes ou titulares reais que desempeñen ou desempeñasen funcións públicas importantes por elección, nomeamento ou investidura noutros Estados membros da Unión Europea ou nun país terceiro, os suxeitos obrigados, ademais das medidas normais de dilixencia debida, deberán en todo caso:

a) Aplicar procedementos adecuados de xestión do risco co fin de determinar se o cliente ou o titular real é unha persoa con responsabilidade pública. Estes procedementos incluíranse na política expresa de admisión de clientes a que se refire o artigo 26.1.

b) Obter a autorización do inmediato nivel directivo, como mínimo, para establecer ou manter relacións de negocios.

c) Adoptar medidas adecuadas co fin de determinar a orixe do patrimonio e dos fondos.

d) Realizar un seguimento reforzado e permanente da relación de negocios.

3. Os suxeitos obrigados, ademais das medidas normais de dilixencia debida, deberán aplicar medidas razoables para determinar se o cliente ou o titular real desempeña ou desempeñou algunha das funcións previstas nas alíneas b) e c) do punto primeiro deste artigo.

Entenderase por medidas razoables a revisión, de acordo cos factores de risco presentes en cada caso, da información obtida no proceso de dilixencia debida.

No caso de relacións de negocio de risco máis elevado, os suxeitos obrigados aplicarán as medidas previstas nas alíneas b), c) e d) do punto precedente.

4. Os suxeitos obrigados aplicarán as medidas establecidas nos dous puntos anteriores aos familiares e achegados das persoas con responsabilidade pública.

Para os efectos deste artigo, terán a consideración de familiar o cónxuxe ou a persoa ligada de forma estable por análoga relación de afectividade, así como os pais e fillos e os cónxuxes ou persoas ligadas aos fillos de forma estable por análoga relación de afectividade.

Considerarase achegado toda persoa física da cal sexa notorio que exerce a titularidade ou o control dun instrumento ou persoa xurídicos conxuntamente cunha persoa con responsabilidade pública, ou que manteña outro tipo de relacións empresariais estreitas con ela, ou que exerza a titularidade ou o control dun instrumento ou persoa xurídicos que notoriamente se constituíse no seu beneficio.

5. Os suxeitos obrigados aplicarán medidas razoables para determinar se o beneficiario dunha póliza de seguro de vida e, se é o caso, o titular real do beneficiario, son persoas con responsabilidade pública con carácter previo ao pagamento da prestación derivada do contrato ou ao exercicio dos dereitos de rescate, anticipo ou pignoración conferidos pola póliza.

No caso de identificar riscos máis elevados, os suxeitos obrigados, ademais das medidas normais de dilixencia debida, deberán:

- a) Informar o inmediato nivel directivo, como mínimo, antes de proceder ao pagamento, rescate, anticipo ou pignoración.
- b) Realizar un escrutinio reforzado da enteira relación de negocios co titular da póliza.
- c) Realizar o exame especial previsto no artigo 17 para efectos de determinar se procede a comunicación por indicio de conformidade co artigo 18.

6. Sen prexuízo do cumprimento do establecido nos puntos anteriores, cando, por concorreren as circunstancias previstas no artigo 17, proceda o exame especial, os suxeitos obrigados adoptarán as medidas adecuadas para apreciar a eventual participación no feito ou operación de quen exerza ou exercese en España a condición de cargo público representativo ou alto cargo das administracións públicas ou dos seus familiares ou achegados.

7. Sen prexuízo do disposto no artigo 11, cando as persoas recollidas nos puntos precedentes deixasen de desempeñar as súas funcións, os suxeitos obrigados continuarán aplicando as medidas previstas neste artigo por un período de dous anos.»

Seis. Dáse nova redacción ao número 4 do artigo 26, co seguinte teor literal:

«4. As medidas de control interno estableceranse no nivel de grupo, coas especificacións que se determinen regulamentariamente. Para efectos da definición de grupo, aplicarase o disposto no artigo 42 do Código de comercio.»

Sete. Dáse nova redacción ao artigo 42, co seguinte teor literal:

«Artigo 42. *Sancións e contramedidas financeiras internacionais.*

1. As sancións financeiras establecidas polas resolucións do Consello de Seguridade de Nacións Unidas relativas á prevención e supresión do terrorismo e do financiamento do terrorismo, e á prevención, supresión e disrupción da proliferación de armas de destrución masiva e do seu financiamento serán de obrigada aplicación para calquera persoa física ou xurídica nos termos previstos polos regulamentos comunitarios ou por acordo do Consello de Ministros, adoptado por proposta do ministro de Economía e Competitividade.

2. Sen prexuízo do efecto directo dos regulamentos comunitarios, o Consello de Ministros, por proposta do ministro de Economía e Competitividade, poderá acordar a aplicación de contramedidas financeiras respecto de países terceiros que supoñan riscos máis elevados de branqueo de capitais, financiamento do terrorismo ou financiamento da proliferación de armas de destrución masiva.

O acordo do Consello de Ministros, que se poderá adoptar de forma autónoma ou en aplicación de decisións ou recomendacións de organizacións, institucións ou grupos internacionais, poderá impoñer, entre outras, as seguintes contramedidas financeiras:

- a) Prohibir, limitar ou condicionar os movementos de capitais e as súas correspondentes operacións de cobramento ou pagamento, así como as transferencias, do país terceiro ou cara a este ou de nacionais ou residentes deste.
- b) Someter a autorización previa os movementos de capitais e as súas correspondentes operacións de cobramento ou pagamento, así como as transferencias, do país terceiro ou cara a este ou de nacionais ou residentes deste.
- c) Acordar a conxelación ou bloqueo dos fondos e recursos económicos cuxa propiedade, tenza ou control lles corresponda a persoas físicas ou xurídicas nacionais ou residentes do país terceiro.
- d) Prohibir a posta á disposición de fondos ou recursos económicos cuxa propiedade, tenza ou control corresponda a persoas físicas ou xurídicas nacionais ou residentes do país terceiro.
- e) Requireir a aplicación de medidas reforzadas de dilixencia debida nas relacións de negocio ou operacións de nacionais ou residentes do país terceiro.
- f) Establecer a comunicación sistemática das operacións de nacionais ou residentes do país terceiro ou que supoñan movementos financeiros do país terceiro ou cara a este.
- g) Prohibir, limitar ou condicionar o establecemento ou mantemento de filiais, sucursais ou oficinas de representación das entidades financeiras do país terceiro.
- h) Prohibir, limitar ou condicionar ás entidades financeiras o establecemento ou mantemento de filiais, sucursais ou oficinas de representación no país terceiro.
- i) Prohibir, limitar ou condicionar as relacións de negocio ou as operacións financeiras co país terceiro ou con nacionais ou residentes deste.
- j) Prohibir aos suxeitos obrigados a aceptación das medidas de dilixencia debida practicadas por entidades situadas no país terceiro.
- k) Requireir ás entidades financeiras a revisión, modificación e, se for o caso, terminación, das relacións de correspondencia con entidades financeiras do país terceiro.
- l) Someter as filiais ou sucursais de entidades financeiras do país terceiro a supervisión reforzada ou a exame ou auditoría externos.
- m) Impoñer aos grupos financeiros requisitos reforzados de información ou auditoría externa respecto de calquera filial ou sucursal localizada ou que opere no país terceiro.

3. Competerá ao Servizo Executivo da Comisión a supervisión e inspección do cumprimento do disposto neste artigo.»

Oito. Dáse nova redacción ao artigo 52.1.u), co seguinte teor literal:

«u) O incumprimento da obriga de aplicar sancións ou contramedidas financeiras internacionais nos termos do artigo 42.»

Disposición derradeira sétima. *Desenvolvemento regulamentario.*

O Goberno, no ámbito das súas competencias, poderá ditar cantas disposicións sexan necesarias para a execución e desenvolvemento do establecido nesta lei.

O Consello de Ministros aprobará, no prazo de tres meses desde a publicación desta lei no «Boletín Oficial del Estado», un real decreto polo que se aprobe o Estatuto orgánico do Consello de Transparencia e Bo Goberno.

Disposición derradeira oitava. *Título competencial.*

A presente lei dítase ao abeiro do disposto nos artigos 149.1.1.^a, 149.1.13.^a e 149.1.18.^a da Constitución. Exceptúase o disposto no segundo parágrafo do número 2 do artigo 6, o artigo 9, os números 1 e 2 do artigo 10, o artigo 11, o número 2 do artigo 21, o número 1 do artigo 25, o título iii e a disposición adicional segunda.

Disposición derradeira novena. *Entrada en vigor.*

A entrada en vigor desta lei producirase de acordo coas seguintes regras:

- As disposicións previstas no título II entrarán en vigor o día seguinte ao da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».
- O título preliminar, o título I e o título III entrarán en vigor ao ano da súa publicación no «Boletín Oficial del Estado».
- Os órganos das comunidades autónomas e entidades locais dispoñerán dun prazo máximo de dous anos para se adaptaren ás obrigas contidas nesta lei.

Por tanto,
Mando a todos os españois, particulares e autoridades, que cumpran e fagan cumprir esta lei.

Madrid, 9 de decembro de 2013.

JUAN CARLOS R.

O presidente do Goberno,
MARIANO RAJOY BREY